

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ SPA ТА WELLNESS КОМПЛЕКСАМИ»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Освітньо-професійна програма	Усі ОПП ФЕФ
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	2-й семестр, 4 чверть
Обсяг навчальних занять	120 год.
у т.ч. аудиторні заняття	4 год/тиждень
лекції	2 години
практичні	2 години
Мова викладання	українська

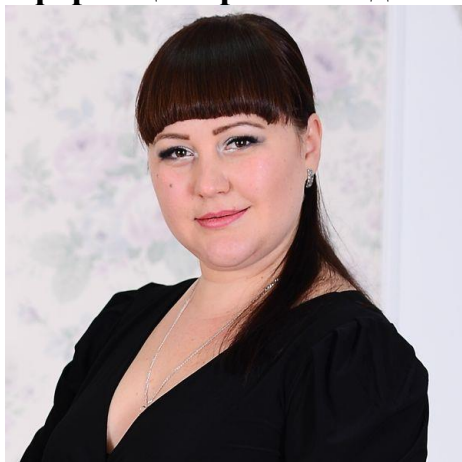
Кафедра, що викладає: туризму та економіки підприємства

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:
<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5452>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Управління Spa та Wellness комплексами»

Інформація про викладача:

Безугла Людмила Сергіївна,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри туризму та економіки
підприємства

Персональна сторінка:
<https://ep.nmu.org.ua/ua/teachers/bezugla.php>

E-mail:
bezuhla.l.s@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Управління SPA та WELLNESS комплексами» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу фахової підготовки здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти для усіх ОПП фінансово-економічного факультету. Курс розроблено з метою

формування знань з організації управлінської праці менеджерів SPA та Wellness індустрії різних рівнів управління та формування її складових

Навчальна дисципліна «Управління Spa та Wellness комплексами» покликана сформувати у майбутніх фахівців навички професійної роботи. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань у сфері туристичного бізнесу.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – є оволодіння теоретичними і практичними основами управління в галузі SPA та Wellness індустрії для подальшого успішного застосування отриманих компетенцій в організаційно-управлінській діяльності, пов'язаній з роботою курортних готелів і підприємств SPA та Wellness індустрії.

Завдання курсу:

- формування термінологічного апарату з дисципліни;
- ознайомлення із класифікацією SPA-закладів та послуг;
- розглянути основи рекреації та профілактики на курортах і в оздоровчих центрах;
- вивчення правильного зонування SPA у готелях;
- ознайомлення студентів з основними природними лікувальними ресурсами і їх використанням в SPA-індустрії;
- формування у студентів навичок аналізу організацій, що надають оздоровчі послуги на курортах;
- оволодіння основними поняттями у сфері менеджменту та маркетингу у закладах SPA та Wellness-індустрії;
- формування уявлення про Wellness-туризм;
- дослідження різниці між Wellness-туризмом та лікувально-оздоровчим туризмом;
- дослідження сучасних тенденцій розвитку SPA та Wellness-туризму в світі в цілому та окремих його регіонах.

3. Результати навчання:

Реалізація поставлених завдань дозволяє забезпечити наступні дисциплінарні результати навчання:

- вільно володіти понятійним апаратом, що використовується у сфері Spa та Wellness індустрії
- знати сучасні методи використання природних лікувальних факторів для SPA й Wellness-комплексів та основні принципи організації оздоровчого процесу в курортних готелях

- володіти навичками щодо менеджменту та маркетингу в сфері Spa та Wellness індустрії

- вміти аналізувати курортологічний потенціал регіонів та визначати пріоритетні напрямки в розвитку Spa та Wellness-туризму

4. Структура курсу

Лекції

Тема 1. Сутність, поняття «Spa» і «Wellness» та їх складові

1.1. Визначення та особливості Spa-індустрії.

1.2. Визначення та особливості Wellness-індустрії.

1.3. Характеристика та види клубних, готельних, медичних, природних, цільових, круїзних Spa-комплексів.

1.4. Профілактика захворювань. Фітнес-центри. Біологічно активні добавки. Косметологія та догляд за шкірою. Гомеопатія, акупунктура, детоксикація і виведення шлаків. Стресконтроль.

Тема 2. Регіональні моделі Spa.

2.1. Сутність, функції та еволюція Spa та Wellness-послуг в Україні

2.2. Характеристика європейської моделі Spa.

2.3. Характеристика американської моделі Spa.

2.4. Характеристика південно-східної моделі Spa.

Тема 3. Класифікація Spa -процедур.

3.1. Бальнеотерапія. Таласотерапія. Грязелікування.

3.2. Ароматерапія. Турецька баня. Сауна.

3.3. Обгортання. Пілінг.

3.4. Шотландський душ. Душ Віші. Гідротерапія. Озонотерапія.

3.5. Види масажу.

Тема 4. Особливості менеджменту в Spa-індустрії.

5.1. Система послідовного управління Spa -комплексом.

5.2. Функції управління у Spa-об'єктах.

5.3. Ключові компетенції персоналу Spa-центру та його функції.

Тема 5. Готельні Spa-центри.

4.1. Визначення сегментів споживачів Spa-послуг у готелях.

4.2. Функціональні зони Spa-центру у готелі.

4.3. Етапи створення Spa-комплексу у готелі.

4.4. Вибір дизайну Spa-центру в готелі.

Тема 6. Особливості маркетингової діяльності в Spa та Wellness комплексах.

6.1. Характеристика маркетингових інструментів Spa та Wellness центрів.

- 6.2. Фактори розвитку та стратегії ціноутворення Spa та Wellness-послуг.
- 6.3. Фірмові програми. Авторські процедури. Спеціальні акції. Знижки. Подарункові сертифікати.

Тема 7. Правильне харчування та фітнес як складові Wellness індустрії.

- 7.1. Натуральні продукти харчування. Збалансоване харчування. Дрібне та роздільне харчування.
- 7.2. Класифікація фітнес-процедур.

Тема 8. Розвиток Spa та Wellness-туризму.

- 8.1. Розвиток Spa та Wellness-туризму в Європейському макрорегіоні.
- 8.2. Розвиток Spa та Wellness-туризму в Азіатсько-Тихоокеанському макрорегіоні.
- 8.3. Розвиток Spa та Wellness-туризму в Американському та Близькосхідному макрорегіонах.
- 8.4. Сучасні тенденції розвитку Spa та Wellness-туризму.

Практичні заняття

- Тема 1. Сутність, поняття «SPA» і «Wellness» та їх складові.
- Тема 2. Регіональні моделі SPA.
- Тема 3. Класифікація SPA-процедур.
- Тема 4. Особливості менеджменту в SPA-індустрії.
- Тема 5. Готельні SPA-центри.
- Тема 6. Особливості маркетингової діяльності в SPA та Wellness комплексах.
- Тема 7. Правильне харчування та фітнес як складові Wellness індустрії.
- Тема 8. Розвиток SPA та Wellness-туризму.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 4 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені робочою програмою дисципліни контрольні роботи, подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Під час сесії здобувачі виконують практичні та тестові завдання. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle та в Microsoft 365. Форма контролю – диференційований залік.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; інсталюваний на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365

6. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <http://surl.li/bgpuz>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувачів за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за одну контрольну роботу (максимально оцінюється у 40 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 8 занять по 5 балів, максимальна здобувач може отримати 40 балів) та оцінок за виконання самостійної роботи (2 презентації, які захищаються на практичних заняттях, де кожна оцінюється максимально по 10 балів). Отримані бали за контрольну роботу, практичні заняття та виконання самостійної роботи (індивідуального завдання) додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

<p>Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)</p>	<p>Визначення сумарного результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку – складається залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 20 тестів (вірна відповідь 1,5 бал) та 2 питання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 35 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення тестових завдань та дискусії-обговорення. Максимально оцінюються у 40 балів (8 занять × 5 балів).</p>
<p>Самостійна робота</p>	<p>Кожен здобувач повинен/на підготувати по 2 презентації, які необхідно захистити на практичних заняттях. Кожна презентація оцінюється по 10 балів. Максимально оцінюється в 20 балів (2 презентації × 10 балів).</p>
<p>Контрольні заходи</p>	<p>Максимально оцінюються у 40 балів (1 контрольна робота)</p>

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*.

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: тестові завдання та участь у дискусіях.

Тестові завдання складаються з 6 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення одного тестового завдання здобувач отримує 0,5 балів. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 3 бали.

Участь у дискусіях максимально оцінюється в 2 бали, де:

2 бали – студент/ка висловлює всю інформацію чітко, точно. Всі аргументи були доречними, вагомими, логічно сформовані. Кожна думка була добре підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладом. Студент/ка постійно і послідовно використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

1,5 бала – студент/ка висловлює більшість інформації чітко, точно. Більшість аргументів були доречними, вагомими. Кожна думка була підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладом. Студент/ка використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

1 бал – студент/ка висловлює більшість інформації чітко, проте інформація була не ретельно підбраною. Аргументи були доречними. Кожна думка була

підтверджена відповідними фактами/статистикою/прикладми, проте актуальність деяких з них була сумнівною. Студент/ка іноді використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

0,5 бала – студент/ка не орієнтується в темі, аргументи не наводить, думки не підтверджуються відповідними фактами/статистикою/прикладми. Студент/ка іноді використовував/ла жести, зоровий контакт, тон голосу та рівень ентузіазму таким чином, щоб утримати увагу аудиторії.

6.3.2. Критерії оцінювання *самостійної роботи (індивідуального завдання)*:

Оцінювання самостійної роботи (індивідуального завдання) відбувається через захист презентацій на практичних заняттях, причому:

9-10 балів – студент/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

7-8 балів – студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

5-6 балів - студент/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

3-4 бали – студент/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1-2 бали - студент/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодні запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 20 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал та два відкритих питання, де правильна відповідь оцінюється по 10 балів, причому:

9-10 балів – високий рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

7-8 балів – середній рівень викладення текстової відповіді, що відповідає предмету поставленого питання, зроблено власний висновок щодо проблематики поставленого запитання; відсутність помилок в граматиці та/або орфографії;

5-6 балів – наявність текстової відповіді, яка відповідає предмету поставленого питання, однак власна думка не висловлена, містить граматичні та орфографічні помилки;

3-4 бали - наявність текстової відповіді, яка не в повній мірі відповідає предмету поставленого питання, виявлення запозиченого матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

1-2 бали – наявність текстової відповіді, яка не відповідає предмету поставленого питання, виявлення списаного матеріалу з мережі Інтернет та/або з інших джерел, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Управління Spa та Wellness комплексами».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Управління Spa та Wellness комплексами».

8. Методи навчання

Лекційні заняття мають інтерактивний, науково-пізнавальний характер. На практичних заняттях застосовуються методи евристичних питань, діалогового спілкування, обговорення та вирішення проблеми, аналізу ситуацій (метод Дельфі, кейс-метод, метод сценаріїв, метод проектної роботи, метод мозкових атак та інші). Самостійна робота супроводжується опитуванням та підготовкою індивідуальних завдань.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Басюк Д.І., Заєць В.С. Збірник нормативних документів з питань регулювання туристичного та готельно-ресторанного бізнесу. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2018. 220 с.
2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги-XXI, 2016. – 300 с
3. Мальська М. Бордун О. Медичний туризм. Теорія та практика. Навчальний посібник.. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 128 с
4. Організація сервісної діяльності. Частина І: Підручник / І. С. Гращенко, Я. В. Лісун, В. В. Хмурова. К.: КНУТД, 2015. 410 с.
5. Шаповалова О.О., Сапа Ю.А. Сучасні тенденції розвитку «SPA» і «WELLNESS» туризму. *Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна*. 2013. № 1042. С. 154-158.
6. Союз професіоналів SPA, курортів та Wellness об'єктів України. URL: <https://soyuz-spa.com/standarti-spa-wellness-ukra%D1%97ni.html>
7. Марченко Н.І., Дітріх І.В. Перспективи застосування Wellness-інновацій в індустрії гостинності. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: технічні науки*. 2020. Том 31 (70) Ч.2 № 6, С.65-69.
8. Устименко Л.М. Розвиток wellness-туризму та його вплив на трансформацію туристичної індустрії України. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Туризм*. 2019. Т. 2. № 1. С. 49–59.
9. Eight Dimensions of Wellness. 2019. Center for Psychiatric Rehabilitation. URL: <https://cpr.bu.edu/living-well/eightdimensions-of-wellness>.
10. Пересічна С.М. Тенденції розвитку СПА-індустрії в Україні. *Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації: тези доповідей VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.*, Київ, 9–10 квіт., 2020 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2020. С. 50–53
11. Соверда І., Пасічняк Л., Ткачук В. Характеристика спектру надання “Spa” та “Wellness” послуг у фітнес-індустрії. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2019. № 31. С. 147-152
12. Міжнародний туристичний журнал «Міжнародний туризм» URL: <https://intour.com.ua/statti/spa-wellness?start=5>
13. Безугла, Л.С. Соціально-економічні аспекти розвитку підприємств санаторно-курортного туризму в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: «Економіка і*

управління». 2019. Том 30 (69). №3. С.67-74. URL:
http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_3/13.pdf

14. Miloš Zrnčić, Filip Đoković, Jelena Košutić, Saša Mašić, Viana Hassan. Planning and development of Spa & Wellness tourism Sitcon 2021. Spa&Wellness tourism – development, perspectives, and experiences: conference papers. doi: 10.15308/sitcon-2021-60-68